

PÕLVA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Põlva

05.09.2019 nr 1-4/59

Arvamuse andmine Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise õigusakti eelnõu kohta

Muinsuskaitseamet esitas 22.05.2019 Põlva Vallavalitsusele tutvumiseks ja arvamuse andmiseks eksperthinnangu Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise kohta. Põlva Vallavalitsus esitas 11.06.2019 eksperthinnangu kohta täiendavad küsimused. 02.07.2019 vastas Muinsuskaitseamet esitatud küsimustele. Muinsuskaitseamet edastas 30.07.2019 Põlva Vallavalitsusele tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise õigusakti eelnõu koos mälestise piiri ja koordinaatidega, tähtajaga 15 tööpäeva jooksul. Põlva Vallavalitsus taotles arvamuse andmise tähtaja pikendamist kuni 30.09.2019.

Rosma ristimets on okaspuumets, kus kasvavad kuused ja männid. Riste on puudesse traditsiooniliselt lõigatud pikka aega ning esimesed kirjalikud teated Põlva lähedal Rosma küla juures olnud ristimetsast pärinevad 19. sajandi keskelt. 2012. aastal läbiviidud inventeerimise käigus loendati Rosmas ristipuid kokku 235 – 138 mändi ja 97 kuuske. Rosma ristimets asub Põlva vallas, Rosma külas, Ilumetsa metskond 21 katastriüksusel (katastritunnus 61903:001:0175) ning vahetult riigi tugimaantee nr 64 Võru-Põlva ääres (ca km 21,5–22,5) ulatudes osaliselt riigitee katastriüksustele 61903:001:0176 ja 61903:001:067364.

Muinsuskaitseaduse § 10 lõike 1 kohaselt on riikliku kaitse alla võtmise eelduseks, et kultuuriväärtusega asi või maa-ala esindab Eesti ainelise kultuuripärandi väärtuslikumat osa, millel on teaduslik, ajalooline, kunstiline või muu kultuuriväärtus. Kultuuriväärtuse hindamisel kasutatakse mälestise liikide kriteeriume vastavalt kultuuriministri 15.05.2019 määrusele nr 23 "Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate ehitiste väärtusklassid".

Rosma ristimetsa mälestiseks tunnistamisel on hinnatud selle vastavust ajaloolise loodusliku pühapaiga riikliku kaitse kriteeriumitele.

Lähtudes eeltoodust, muinsuskaitseaduse § 17 lõike 1 alusel ning arvestades Muinsuskaitseameti esitatud eksperthinnangut ja Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise õigusakti eelnõud, Põlva Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Nõustuda Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise eelnõuga.
2. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Otsuse peale võib esitada Põlva Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saada, või esitama kaebuse Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

/allkirjastatud digitaalselt/

Lennart Liba

Vallavolikogu esimees

Seletuskiri Põlva Vallavolikogu 05.09.2019 otsuse eelnõu nr 1-4/59 "Arvamuse andmine Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise õigusakti eelnõu kohta" juurde

Sissejuhatus ja eelnõu sisu

Muinsuskaitseamet esitas 22.05.2019 Põlva Vallavalitsusele tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks [eksperthinnangu](#) Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise kohta.

Põlva Vallavalitsus esitas 11.06.2019 eksperthinnangu kohta [täiendavad küsimused](#). Muinsuskaitseamet [vastas](#) 02.07.2019 esitatud küsimustele. 30.07.2019 edastas Muinsuskaitseamet Põlva Vallavalitsusele tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks [Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise õigusakti eelnõu](#) koos mälestise piiri ja koordinaatidega, tähtajaga 15 tööpäeva jooksul. Põlva Vallavalitsus taotles tähtaja pikendamist kuni 30.09.2019.

Rosma ristimets on okaspuumets, kus kasvavad kuused ja männid. Riste on puudesse traditsiooniliselt lõigatud pikka aega ning esimesed kirjalikud teated Põlva lähedal Rosma küla juures olnud ristimetsast pärinevad 19. sajandi keskelt. 2012. aastal läbiviidud inventeerimise käigus loendati Rosmas ristipuid kokku 235 – 138 mändi ja 97 kuuske. Rosma ristimets asub Põlva vallas, Rosma külas, Ilumetsa metskond 21 katastriüksusel (katastritunnus 61903:001:0175) ning vahetult riigi tugimaantee nr 64 Võru-Põlva ääres (ca km 21,5–22,5) ulatudes osaliselt riigitee katastriüksustele 61903:001:0176 ja 61903:001:067364.

[Muinsuskaitseaduse](#) (edaspidi *MuKS*) § 10 lõike 1 kohaselt on riikliku kaitse alla võtmise eelduseks, et kultuuriväärtusega asi või maa-ala esindab Eesti ainelise kultuuripärandi väärtuslikumat osa, millel on teaduslik, ajalooline, kunstiline või muu kultuuriväärtus. Kultuuriväärtuse hindamisel kasutatakse mälestise liikide kriteeriume vastavalt kultuuriministri 15.05.2019 määrusele nr 23 "[Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate ehitiste väärtusklassid](#)".

Rosma ristimetsa mälestiseks tunnistamisel on hinnatud selle vastavust ajaloolise loodusliku pühapaiga riikliku kaitse kriteeriumitele.

Lähtuvalt MuKS § 16 lõike 1 punktist 1 küsib Muinsuskaitseamet enne mälestiseks ja muinsuskaitsealaks tunnistamise menetlemise algamist sellekohast arvamust asukohajärgselt kohaliku omavalitsuse üksuselt. MuKS § 17 lõike 1 kohaselt saadab Muinsuskaitseamet kaitse alla võtmise õigusakti eelnõu tutvumiseks menetlusosalistele, sealhulgas kavandatava kaitsevööndi piiresse jääva kinnisasja omanikule, ning annab piisava aja arvamuse ja vastuväidete esitamiseks.

Otsusega nõustutakse Rosma ristimetsa kultuurimälestiseks tunnistamise eelnõuga.

Otsuse vastuvõtmiseks on vajalik volikogu poolthääle enamus.

Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine

Otsuse eelnõu on heaks kiidetud Põlva Vallavalitsuse poolt 12.09.2019 ning edastatud menetlemiseks Põlva Vallavolikogule.

Ka Maanteeamet on nõustunud Muinsuskaitseameti esitatud eksperthinnanguga ning ettepanekuga tunnistada Rosma ristimets kultuurimälestiseks.

Otsuse jaotuskava

Muinsuskaitseamet - martti.veldi@muinsuskaitseamet.ee

Delta kaudu teadmiseks – Reelika Raig

Eelnõu koostaja
Reelika Raig
keskkonnaspetsialist